Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind supravegherea pieței și conformitatea produselor
Data:	12.12.2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Economiei
Subdiviziunea:	Direcția infrastructura calității și supravegherea pieței
Persoana responsabilă şi datele de contact:	Anatolie Silitrari, tel. (022) 250-536 E-mail: anatolie.silitrari@me.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar şi concis problema şi/sau problemele care urmează să fie soluționate

Supravegherea pieței în Republica Moldova se efectuează, în numele statului, de către autoritățile de supraveghere a pieței competente, în condițiile Legii nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor (care a intrat în vigoare în februarie 2017) și a Legii nr.422/2006 privind securitatea generală a produselor. Obiectivele generale a cadrului normativ sunt consolidarea protecției intereselor publice, prin reducerea numărului de produse neconforme de pe piața Republicii Moldova și asigurarea unor condiții de concurență echitabile între agenții economici, oferind un cadru pentru supravegherea pieței.

Analiza are ca scop evaluarea implementării cadrului normativ privind supravegherea pieței, în special, al Legii nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare sub aspectul problemei generale privind *ponderea înaltă pe piață a produselor industriale care nu respectă normele stabilite în reglementarile tehnice aplicabile.*

Problema produselor neconforme în cadrul pieței este determinată de următorii factori principali (sub probleme):

1. Cadrul normativ nu include toate domeniile/categoriile de produse nealimentare care cad sub incidența supravegherii pieței și atribuțiile principale ale autorităților de reglementare în domeniul supravegherii pieței, ultimele generând necesitatea revizuirii cadrului instituțional odată cu extinderea domeniilor/categoriilor de produse acoperite de supravegherea pieței. Necesitatea ajustării competențelor autorităților de supraveghere a pieței referitoare la noi forme de comercializare a produselor (on-line)/ la distanță. Lipsă de conlucrare a autorităților la nivel național și transfrontalier, ș.a., inclusiv utilizând sisteme informaționale.

2. Prevederi contradictorii ale cadrului normativ de reglementare a controlului de stat a activității de întreprinzător privind informarea agenților economic referitor la data desfășurării controalelor influențează eficiența sistemului de supraveghere a pieței național privind produsele nealimentare;

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente şi viitoare, în baza dovezilor şi datelor colectate și examinate

Produsele care nu respectă normele stabilite în reglementarile tehnice aplicabile inclusiv lipsa sau prezentarea incompletă/incorectă a norme privind marcajelor, avertismentelor, etichetellor și alte informații obligatorii dăunează consumatorilor și agenților economici care respectă legea. În practică, neconformitatea înseamnă că cetățenii sunt expuși la produse potențial periculoase sau că mediul înconjurător este pus în pericol.

Exemple de produse neconforme notificate prin sistemul RAPEX care pot pune în pericol grav sănătatea și siguranța utilizatorilor lor:

- telefon mobil: celula bateriei se poate supraîncălzi din cauza unui scurtcircuit intern care apare ca urmare a separatorului subțire și a electrodului negativ nealiniat. Produsul nu respectă cerințele Directivei privind echipamentele radio și poate provoca arsuri. Produs notificat de Marea Britanie. Produsul a fost găsit și în alte 16 state membre;

- fier de călcat cu abur de călătorie: cablul de alimentare este prea scurt și, prin urmare, se poate deteriora ca urmare a forței mecanice care lasă accesibile piesele sub tensiune. Datorită modului în care este construit produsul, mâna utilizatorului ar putea intra în contact cu piese care ating temperaturi ridicate. Produsul nu respectă cerințele Directivei de joasă tensiune și poate provoca arsuri sau șocuri electrice. Produs notificat de Spania;
- arzător cu gaz: aparatul cu gaz produce o cantitate mare de monoxid de carbon în produsele de ardere în timpul utilizării normale. Persoanele aflate în apropierea aparatului cu gaz ar putea suferi de otrăvire cu monoxid de carbon. Produsul nu respectă cerințele Directivei privind aparatele pe gaz și poate provoca asfixiere. Produs notificat de Țările de jos;
- Polizor unghiular: protecția nu protejează corect utilizatorul. Instrumentul poate reporni după o întrerupere a alimentării cu rețea fără ca utilizatorul să elibereze și să re-acționeze comutatorul. Produsul nu respectă cerințele Directivei privind mașinile și poate provoca tăieturi. Produs notificat de Polonia.

Conform Analizei indicilor statistici despre situațiile excepționale (incendii), numărul de decedați, suma pagubei materiale și bunurilor materiale salvate în urma acestora în Republica Moldova prezentate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne [1] [2] [3], pe perioada anilor 2020, 2021 și 11 luni ale 2022, una din cauzele a izbucniri incendiilor sunt defectele aparatelor și instalațiile de gaze și echipamentelor electrotehnice și electrice utilizate de cetățeni, precum și scurtcircuitele în sistemele energetice. Astfel din totalul de 117 decese, înregistrate în anul 2020, 11 (9,4%) se datorează defecțiunilor aparatelor și echipamentelor electrice, respectiv în 2021 din totalul de 88 - 12 (13,6%) decese și în 11 luni 2022 din totalul de 109 – 17 (15,6%).

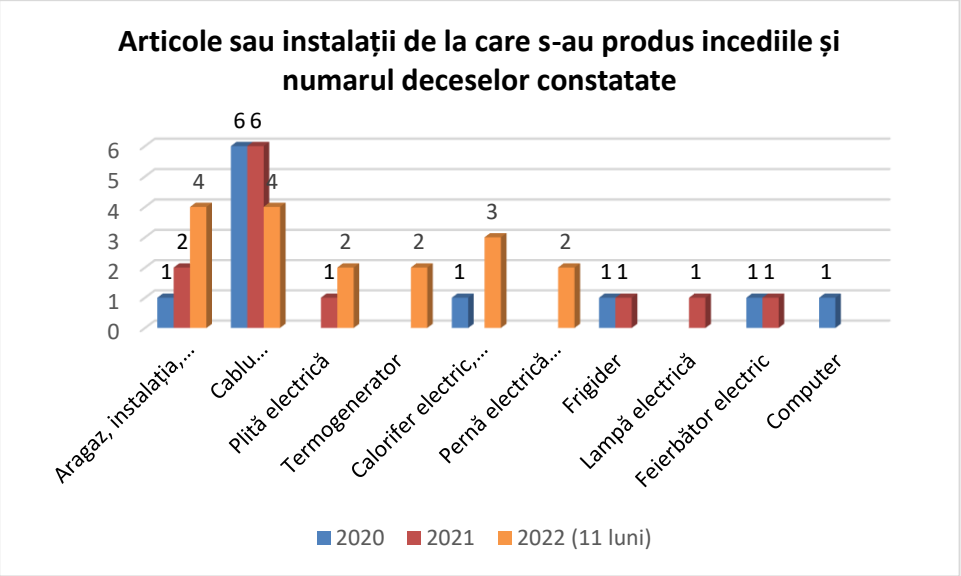

În Republica Moldova autoritățile de supravegherea a pieței în cadru controalelor constată produse neconforme cerințelor reglementarilor tehnice și care prezintă risc pemtru consumatori și utilizatori. De catre Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor pe parcursul anului 2021 au fost aplicate următoarele măsuri:

a) 16 Prescripții privind interzicerea punerii la dispoziție pe piață a produselor, prin care s-au interzis:

1) 38 loturi de ***jucării***, din care:

- 14 jucării din plastic, imitații de produse alimentare, interzise prin HG nr. 1246/2016; și

[1] https://dse.md/sites/default/files/statistic_documents/0.Analiza_IS_12_luni_2020.pdf

[2] https://dse.md/sites/default/files/statistic_documents/2.Analiza_IS_12_luni_2021.pdf

[3] https://dse.md/sites/default/files/statistic_documents/2.Analiza_Incendii%2011%20luni%202022.pdf

- 24 jucării, din care 12 loturi sunt *jucării surprize* incorporate în cutii cu produse alimentare (pufuleți, ouă de ciocolată), în lipsa Declarației de conformitate al producătorului, documentației tehnice, informației în limba de stat (avertismente, măsuri de precauție, vârsta copilului), încălcând prevederile Reglementării tehnice privind siguranța jucăriilor, aprobată prin HG nr. 808/2015;

2) 45 loturi de produse cu impact energetic în lipsa documentației tehnice, Declarației de conformitate al producătorului, informației în limba de stat despre modul de utilizare, măsurile de precauție sau eliberarea Declarației de conformitate eliberată de reprezentantul autorizat, încălcând prevederile Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor electrice destinate utilizării în cadrul unor anumite limite de tensiune, aprobată prin HG nr. 745/2015;

3) 43 loturi de produse de plastic de unică folosință (accesorii, veselă, bețisoare, etc.) , interzise prin Legea nr. 231/2010;

4) 4 loturi de combustibil solid (cărbune pentru gril) în lipsa rapoartelor de încercări, și informației privind data fabricării, termenul de valabilitate, încălcând prevederile Regulamentului cu privire la combustibil solid aprobat prin HG nr. 1070/2013.

b) o prescripție de suspendare temporară a punerii la dispoziție pe piață a produselor, prin care au fost suspendate 2 loturi de produse cu impact energetic care nu asigură securitatea la conectare, încălcând prevederile HG nr. 745/2015 (anexa 1 pct.1 lit. b) și art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 422/2006.

Cu toate acestea, tipul și gravitatea prejudiciului (de ex. vătămarea consumatorilor, vătămarea lucrătorilor, pierderea bunurilor, tranzacțiile neloiale, poluarea mediului și problemele de securitate) depind specificul produsului și de gradul de neconformitate prezentat de produs.

Se preconizează adesea că nerespectarea cerințelor esențiale ale produsului (de exemplu, proprietățile fizice ale unui produs) va avea consecințe mai grave decât nerespectarea cerințelor de natură formală (*de ex.* avertismente, etichete sau documente obligatorii care însoțesc produsele sau care trebuie furnizate la cerere). Astfel acestea din urmă pot avea și consecințe grave (de exemplu, cumpărătorii care folosesc produsul în mod necorespunzător, fără instrucțiuni pot fi vătămați).

Respectarea aspectelor formale (*de ex.* marcajelor obligatorii) este, de asemenea, importantă. Neconformitatea formală poate fi depistată mai ușor decât neconformitatea tehnică și nu poate fi ignorată, deoarece poate semnala probabilitatea unei neconformități tehnice: în special lipsa marcajului de conformitate SM sau CE semnalează că producătorul nu deține cunoștințe privind legislația aplicabilă produsului și că, eventual, produsul nu a fost supus procedurilor de evaluare a conformității.

Rezultatele supravegherii pieței desfășurate de autoritățile de supraveghere pe domeniile de competență pentru anii 2020-2021 sunt prezentate în tabelul nr.1.

Tabelul nr.1

Domeniu	**Nr. controale 2020/2021**		**Probe prelevate (nr.)**	**Teste efectuate (nr.)**	**Produse neconforme în urma testării (nr.)**	**Masuri restrictive aplicate 2020/2021 (nr.)**						**Sancțiuni aplicate 2020/2021**	
	Efectuate	**Depistate neconformități**				**Interzicerea temporară**	**Interzicere plasare pe piață**	**Retragere de pe piață**	**Etichetare incompleta**	**Informare incompleta**	**Neconformitate cu cerințele RT**	**Nr. sancțiunilor**	**Suma amenzilor (lei)**
Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (ISSPNPC)													
Echipamente de joasă tensiune (EJT)	19/149	8/81 (54%)	/6	/6	/6	7/10	/10	/1	/4	4/63	1/29	02/50	575100/ 496050
Compatibilitate electromagnetică	9/41	/13 (31,7 %)	/-	/-	/-	/7	/-	/-	/-	/20	/8	0/10	39050 / 92000 (se regăsesc în EJT)
Jucării	9/61	4/49 (80,3 %)	1/10	/10	/-	0/17	/8	/-	/-	3/26	0/8	2/18	251050/ 199600
Aparate de cântărit cu funcționare neautomată	/1	/1	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/2	-/ 10000
Mijloace de măsurare	/2	/1	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/2	-/ 10000
Arzătoare cu combustibili gazoși	8/28	/20	/-	/-	/-	/10	/-	/-	/-	2/9	/12	1/12	53900/

		(71,4 %)											95500 (se regăsește în EJT)
Cazane pentru apă caldă	/21	/8 (38%)	/-	/-	/-	/2	/-	/-	/-	/7	/3	/4	-/-
Etichetarea energetică	0/103	6/79 (76,7 %)	/-	/-	/-	1/28	/8	/-	/4	1/56	0/-	1/14	4 60250/-
Agenția pentru Supraveghere Tehnică (AST)													
Echipamente sub presiune transportabile	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	-/-
Articole pirotehnice	/28	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	-/-
Produse pentru construcții	2/30	1/21 (70%)	/3	/3	/3	/3	/3	/3	/-	/-	/-	/1	4000/ 48000
Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI)													
Echipamente radio	7/46	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	- /-
Agenția Navală (AN)													
Ambarcațiuni de agrement	Agenția Navală nu a planificat și efectuat controale de Stat în anul 2020 -2021 privind plasarea pe piață a ambarcațiunilor de agrement și a echipamentelor maritime, din cauză că lipsesc actele normative în vigoare privind cerințele acestora (cerințe de conformitate, cerințe privind construcția acestora etc similar Directivei UE privind ambarcațiunile de agrement, Codul LSA maritim și altele)												
Echipamente maritime													
Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM)													
Ambalaje și deșeuri de ambalaje	/422	/-	/-	/-	/-	-	/-	/-	/-	/-	/-	-/148	-/ 149900
Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP)													
Materiale și obiecte destinate să vină în contact cu produsele alimentare	7/27	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	- /-
Produse cosmetice	5/10	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	/-	-/-

Analizând rezultatele supravegherii pieței din Tabelul nr.1 se observă următoarele:

1. ISSPNPC raportează pentru 8 domenii de competență din 8 atribuite conform Legii nr.7/2016; ANRCETI raportează pentru 1 domeniu de competență din 1 atribuit conform Legii nr.7/2016; IPM raportează domeniu de competență din 1 atribuit conform Legii nr.7/2016; ANSP raportează pentru 2 domenii de competență din 2 atribuite conform Legii nr.7/2016;

2. AST raportează pentru 3 domenii de competență din 13 atribuite conform Legii nr.7/2016.

Astfel, constatăm că pentru perioada 2020-2021, AST nu a prezentat raport pentru domeniile: mașini industriale; ascensoare; echipamente de refrigerare; medii potențial explozive; instalații de transport pe cablu pentru persoane (*în RM nu sunt instalații de transport pe cablu funcționale*); recipiente simple sub presiune; echipamente sub presiune; explozibili utilizați în scopuri civile; echipamente individuale de protecție; emisiile de zgomot în mediu produse de echipamentele destinate utilizării în exteriorul clădirilor.

Agenția Navală nu raportează din lipsa cadrului normativ de reglementare aprobat pentru domeniile: ambarcațiuni de agrement și echipamente maritime. Directivele UE pentru aceste categorii de produse nu au fost transpuse în legislația națională.

Din analiza rezultatelor controalelor efectuate în 2021 se constată ponderea înaltă a produselor neconforme, depistate în cadrul supravegherii pieței, spre exemplu:

- ISSPNPC - jucării (80,3%), echipamente de joasă tensiune (54%), etichetarea energetică (76,7%), arzătoare cu combustibili gazoși (71,4%), cazane pentru apă caldă (38%);
- AST - produse pentru construcții (70%).

Neconformitățile depistate se referă la neconformitatea formală (lipsa etichetării, lipsa marcajului de conformitate sau aplicarea incorectă a acestuia, lipsa declarației de conformitate a producătorului sau completarea incorectă a acesteia, neoferirea accesului la documentația tehnică pentru produs). Urmare au fost aplicate măsuri restrictive la loturile de produse neconforme (suspendarea temporară a punerii la dispoziție pe piață, interzicerea punerii la dispoziție pe piață, retragerea sau rechemarea de pe piață) și sancțiuni conform Codului contravențional.

În scopul de a garanta libera circulație a produselor, este necesar să se asigure că acestea respectă cadrul normativ și, prin urmare, îndeplinesc cerințe care garantează un nivel ridicat de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului, a siguranței publice și a oricăror alte interese publice protejate de legislația respectivă. Asigurarea aplicării cu strictețe a unor astfel de cerințe este esențială pentru protecția adecvată a acestor interese și pentru a crea condiții în care să fie stimulată concurența loială pe piață.

1. *Cadrul normativ nu include toate domeniile/categoriile de produse nealimentare care cad sub incidența supravegherii pieței și atribuțiile principale ale autorităților de reglementare în domeniul supravegherii pieței, ultimele generând necesitatea revizuirii cadrului instituțional odată cu extinderea domeniilor/categoriilor de produse acoperite de supravegherea pieței. Necesitatea ajustării competențelor autorităților de supraveghere a pieței referitoare la noile forme de comercializare a produselor (on-line)/ la distanță. Lipsă de conlucrare a autorităților la nivel național și transfrontalier, ș.a., inclusiv utilizând sisteme informaționale.*

a) referitor ***la completarea*** *domeniilor care trebuie să intre sub incidența supravegherii pieței.* Legea nr.7/2016 se aplică produselor din domeniile reglementate pentru care există reglementări tehnice aplicabile ce transpun legislația comunitară de armonizare, precum şi altor produse destinate să fie puse la dispoziție pe piață, pentru care există cerințe esențiale, prevăzute în reglementările tehnice aplicabile. Astfel, în anexa la lege sunt prezentate 27 domenii de reglementare (grupe de produse) pentru care există reglementări tehnice ce transpun legislația comunitară de armonizare.

Cu toate că legea prenotată nu împiedică autoritățile de supraveghere a pieței să aplice măsuri în conformitate cu Legea nr.422/2006 privind securitatea generală a produselor, aceasta se aplică celor 27 domenii de reglementare în care sunt stabilite cerințe esențiale către produse. Astfel, sunt exceptate de la Legea nr.7/2016, art.1 alin.(5) lit. e) și g), produse pentru care există reglementări tehnice (combustibil, dispozitive medicale, fertilizanți, detergenți, produse cosmetice, etc.).

Conform bunelor practici în spațiul european, categoriile de produse care intră sub incidența supravegherii pieței este mult mai mare și include 70 de categorii, conform Regulamentului (UE) 2019/1020 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. În acest sens, în afara celor 27 de domenii specificate în Legea nr.7/2016, categoriile de produse și fenomene supuse supravegherii pieței, conform Regulamentului 2019/1020, sunt completate cu următoarele: sticla cristal; zgomot admis și la sistemul de evacuare al autovehiculelor; generatoarele de aerosoli; calitatea benzinei și a motorinei; dispozitivele medicale pentru diagnostic in vitro; vehiculele scoase din uz; îngrășămintele; detergenții poluanții organici persistenți; limitarea emisiilor de compuși organici volatile; omologarea autovehiculelor; sistemele de climatizare ale autovehiculelor; bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori; substanțelor chimice; proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic; substanțele care diminuează stratul de ozon, s.a.

Listă domeniilor/categoriilor de produse conform legislației de armonizare a Uniunii și corespunzător cadrului național care transpune acquis-ul european, precum și autoritățile de reglementare și de supraveghere este prezentată în anexa nr.1.

Conform informației prezentate constatăm următoarele:

1. Până în prezent avem transpuse 39 de acte din lista totală de 70 de acte ale legislației de armonizare a Uniunii, ceea ce indică că nivelul de armonizare este de 55,7%;

2. Pentru toate autoritățile de reglementare și de supraveghere a pieței apar domenii/categorii de produse noi care trebuie acoperite de supravegherea pieței;

3. Unele reglementări tehnice, aprobate până în anul 2016, nu specifică expres autoritatea de supraveghere a pieței responsabilă;

4. Unele reglementări tehnice aprobate nu sunt actualizate cu legislația de armonizare a Uniunii prezenta în anexa nr.1 la Regulamentul (UE) 2019/1020;

Sumând cele expuse, se constată că legislația națională privind supravegherea pieței acoperă 37 % de categorii de produse din numărul total de categorii de produse conform legislației de armonizare a Uniunii. Concomitent, din 37% de categorii de produse sunt supuse supravegherii pieței 59% de categorii. Astfel, se conchide, că din totalul produselor industriale armonizate, introduse pe piață, sunt supuse supravegherii pieței 22.8 %. Urmare, ¾ din produsele industriale plasate pe piață se află în zona gri privind conformitatea la cerințele de inofensivitate și securitate, ca urmare pot fi potențial periculoase, afectând viața și sănătatea oamenilor.

Astfel este necesară completarea cu categoriile de produse care trebuie acoperite de cadrul normativ național pentru supravegherea pieței.

b) referitor ***la necesitatea revizuirii*** cadrului instituțional urmare a completării domeniilor care intră sub incidența supravegherii pieței. Supravegherea pieței este organizată în mod diferit la nivel național în statele membre UE în ceea ce privește partajarea competențelor și a împuternicirilor între autoritățile de supraveghere a pieței. În acest sens, există trei tipuri de modele de organizare generală care au fost puse în aplicare de statele membre, cu o serie de nuanțe suplimentare specifice fiecărei țări:

- centralizat, în care activitățile sunt desfășurate de una sau câteva autorități de supraveghere a pieței. Acest model este aplicat în Bulgaria, Republica Cehă, Luxemburg și Malta, Portugalia și Slovacia;

- descentralizat la nivel sectorial, în care sunt mai multe autorități de supraveghere a pieței au competențe diferite, în funcție de sectorul în care își desfășoară activitatea. Acest model este adoptat în Belgia, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Franța, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Polonia, Franța, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Polonia, Țările de Jos, România, Slovenia și Suedia;

- descentralizat la nivel regional/local, unde numeroase agenții de supraveghere a pieței au responsabilități de punere în aplicare pe zone geografice specifice de competență. Urmează această structură organizatorică: Austria, Finlanda, Germania, Ungaria, Spania și Regatul Unit.

Legea nr.7/2016 stabilește cadrul instituțional pentru supravegherea pieței, atribuțiile principale ale autorității de coordonare, autorităților de supraveghere a pieței, Serviciului Vamal, a Consiliului coordonator pentru protecția consumatorilor și supravegherea pieței (*organ consultativ*) pe lângă autoritatea de coordonare, care are drept scop coordonarea activității de supraveghere a pieței, desfășurată de autoritățile de supraveghere a pieței.

Cadrul instituțional pentru supravegherea pieței include următoarele autorități:

i) Autoritatea de coordonare - Ministerul Economiei;

ii) Consiliul coordonator (*organ consultativ*);

iii) Autoritățile de supraveghere a pieței:

1) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor - 6 domenii;

2) Agenția pentru Supraveghere Tehnică - 18 domenii;

3) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației - 1 domeniu;

4) Agenția Navală - 2 domenii;

5) Autoritatea din subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale responsabilă de supravegherea în domeniul transportului feroviar *(urmează a fi creată Autoritatea Feroviară conform Codului transportului feroviar nr.19/2022, întră în vigoare la 18.02.2024*) - 2 domenii;

6) Inspectoratul pentru Protecția Mediului - 1 domeniu

iv) Serviciul Vamal.

Anexa nr.2
Model organizațional pentru supravegherea pieței conform Legii nr.7/2016

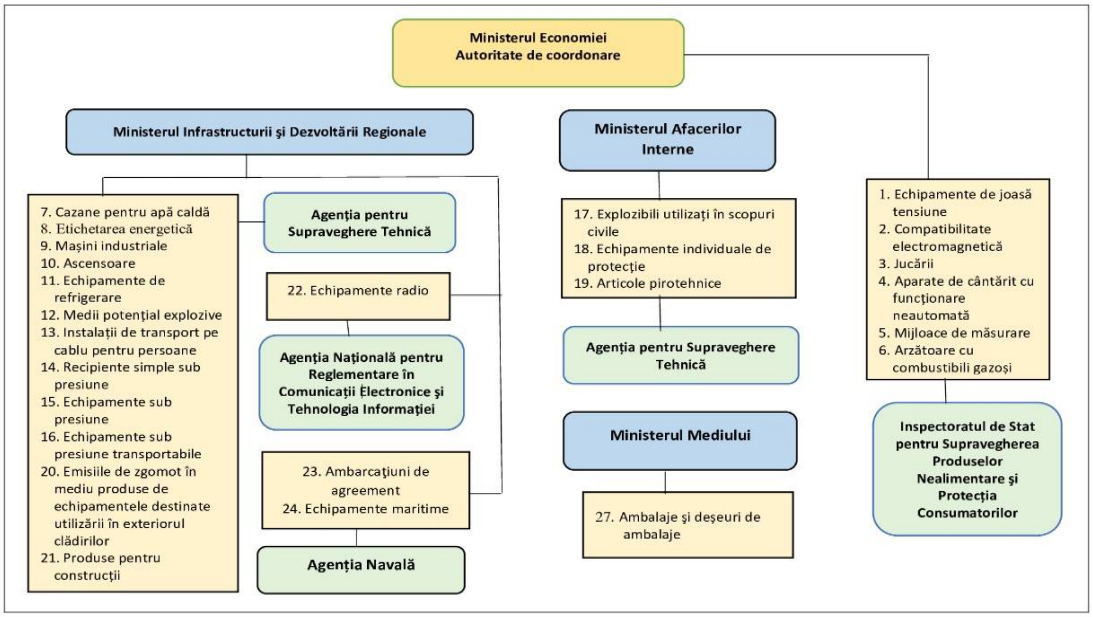

Modelul național de supraveghere a pieței la prima vederea nu poate fi definit de tip centralizat deoarece în anexa la Legea nr.7/2016 sunt desemnate mai multe autorități de reglementare : Ministerul Economiei – 6 domenii; Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale - 15; Ministerul Afacerilor Interne - 3 și Ministerul Mediului - 1. Domeniile de reglementare sunt prezentate în corespundere cu actele normative privind aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare a autorităților și denotă din competențele acestora.

Analiza prevederilor capitolului II și a anexei din Legea nr.7/2016 sugerează că avem un model descentralizat la nivel sectorial pentru supravegherea pieței, care ilustrativ este prezentat în Anexa nr.2 la AIR.

De asemenea menționăm că, conform atribuției stabilite la art.7 alin.(4) din Legea nr.7/2016, indiferent de faptul în a cărei subordine se află autoritatea de supraveghere a pieței, aceasta „*p) prezintă, periodic ori la solicitare, rapoarte cu privire la efectele supravegherii pieței în fața autorității de reglementare din domeniul în care ele activează*”.

Astfel Agenția pentru Supraveghere Tehnică raportează Ministerului Afacerilor Interne rezultatele supravegherii pieței pentru domeniile: explozibili utilizați în scopuri civile; articole pirotehnice.

Totodată constatăm lipsa în Legea nr.7/2016 a prevederilor privind atribuțiile principale în domeniul supravegherii pieței pentru autoritățile de reglementare (Ministerul Economiei, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului).

Din anexa nr.1 la AIR se observă ca lista autorităților de reglementare în domeniul supravegherii pieței urmează a fi completat cu așa autorități: Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și respectiv cu autoritățile de supraveghere a pieței.

c) *necesitatea ajustării competențelor autorităților de supraveghere a pieței referitoare la noi forme de comercializare a produselor (on-line)/ la distanță.*

Comerțul electronic aduce schimbări profunde în lanțul de aprovizionare tradițional, care este înlocuit de un model mai complex, cu actori din ce în ce mai diferiți. Caracteristicile specifice ale noului model sunt dematerializarea tranzacțiilor, multiplicarea intermediarilor online, ușurința pentru comercianții online de a-și realoca sau ascunde identitatea, rapiditatea răspândirii practicilor de marketing și inovația constantă. Aceste caracteristici au un impact profund asupra supravegherii pieței. Multe centre de distribuție au evoluat de la simplul transport și stocare la îndeplinirea comenzilor direct către utilizator. Nu întotdeauna este clar când produsele sunt introduse pe piață și de către cine, în special atunci când sunt importate. Într-adevăr, se susține că pare să existe o ambiguitate cu privire la faptul dacă punerea la dispoziție pentru cumpărare pe un site web cu amănuntul constituie plasarea

produsului pe piață. Complexitatea sporită a lanțului de responsabilitate ridică, prin urmare, problema rolului actorilor economici suplimentari, cum ar fi centrele de distribuție, platformele online sau rețelele sociale care permit satisfacerea cererii și ofertei, împreună cu granițele dintre roluri (utilizator, consumator, producător, agent, ofertant, vânzător) și/sau rolul pe care îl pot juca în a face posibile acțiuni corective.

Plățile fără numerar, efectuate de către cetățenii Republicii Moldova, în special cele prin intermediul platformelor de comerț electronic, au înregistrat creșteri semnificative în 2021. [4]

Din numărul total al plăților fără numerar (129,5 milioane operațiuni), 15 milioane de operațiuni au fost efectuate fără prezența fizică a cardului, pe platforme de comerț electronic, cu cardurile de plată emise în Republica Moldova, ceea ce constituie 11,5%.

Dintre acestea, 3,3 milioane operațiuni, în valoare de 1,6 miliarde lei, au fost efectuate pe platforme de e-comerț în Republica Moldova și 11,7 milioane operațiuni, în valoare de 5 miliarde lei, efectuate pe platforme e-comerț peste hotare. Atât numărul, cât și valoarea plăților au înregistrat creșteri de 36,3 la sută și, respectiv 37,5 la sută, față de anul 2020.

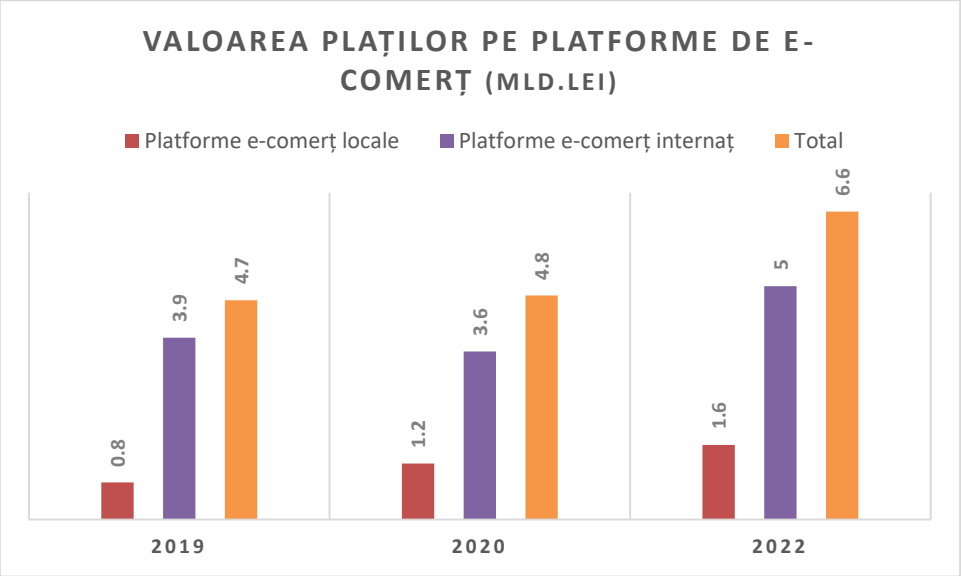

Din numărul total de plăți, 78,3% sunt efectuate pe platforme de comerț electronic de peste hotare și 21,7% pe platformele de comerț electronic înregistrate în Republica Moldova.

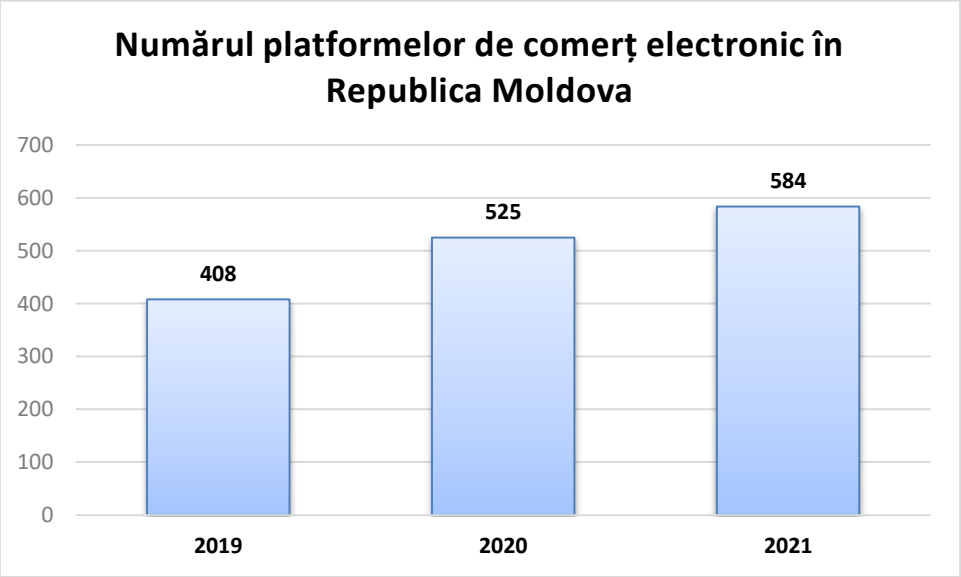

Totodată, pe parcursul anului 2021, s-a majorat cu 11,2% față de anul 2020 numărul platformelor de comerț electronic în Republica Moldova, atingând cifra de 584 platforme la sfârșitul anului 2021, comparativ cu 525 în anul 2020 și 408 în anul 2019.

[4] https://www.bizlaw.md/tot-mai-multe-platforme-de-e-comert-in-republica-moldova-care-a-fost-volumul-tranzactiilor-anul-trecut

Astfel competențele cadrului normativ pentru supravegherea pieței nu abordează realitatea comerțului electronic și nu specifică rolul așteptat de acești noi actori. Acest lucru creează incertitudine atât pentru autoritățile responsabile cu aplicarea legii, cât și pentru întreprinderi și împiedică acțiunile de supraveghere a pieței.

Există provocări practice foarte semnificative pentru supravegherea pieței produselor vândute online. Autoritățile de supraveghere a pieței raportează dificultăți considerabile în identificarea și interceptarea produselor care sunt livrate utilizatorului final în transporturi unice, prin intermediul sistemului poștal convențional. Importul de colete individuale face ca controalele de la caz la caz la frontieră să fie ineficiente. În plus, chiar și în cazul în care autoritățile de supraveghere a pieței identifică site-uri web care vând produse neconforme, este posibil ca acestea să nu poată identifica furnizorul care utilizează site-ul web. Vânzările on-line pentru care furnizorii și cumpărătorii sunt adesea localizați în diferite țări agravează dificultățile evidențiate în secțiunile anterioare în ceea ce privește limitarea jurisdicției autorităților față de activitatea desfășurată în alte state membre sau într-o țară terță .

Ca urmare a inovațiilor în economia digitală, competențele și instrumentele autorităților sunt din ce în ce mai contestate, iar unele dintre instrumentele de lucru ale autorităților tradiționale sunt ineficiente. Un exemplu în acest sens este cumpărăturile de control care, în cazul vânzărilor online, impun autorităților să dispună de instrumente de plată ad-hoc care nu menționează identitatea autorității. Prin urmare, acestea au nevoie de instrumente adaptate la provocările specifice în materie de aplicare a legii ale economiei digitale (de exemplu, posibilitatea de a solicita informații din registrele de Internet, competența de a elimina conținutul ilegal de pe site-urile web).

Comerțul electronic prezintă anumite provocări pentru autoritățile de supraveghere a pieței în ceea ce privește protecția sănătății și siguranței utilizatorilor finali împotriva produselor neconforme. Statul trebuie să asigure, că activitățile de supraveghere a pieței sunt organizate la fel de eficient pentru produsele puse la dispoziție online ca și pentru produsele puse la dispoziție offline.

Prin urmare, sunt necesare norme pentru această asigurare a aplicării a legislației, indiferent dacă produsele sunt introduse pe piață prin mijloace offline sau online și indiferent dacă ele sunt autohtone sau importate.

d) referitor ***la necesitatea*** *conlucrării active între autorităților de supraveghere a pieței la nivel național, inclusiv cu organul de control la frontieră și conlucrarea transfrontalieră.*

Cooperarea între autoritățile de supraveghere a pieței şi organele abilitate cu funcții de control este prevăzută în art.35 al Legii nr.7/2016 și se efectuează prin:

1) organizarea unor controale complexe, care implică participarea mai multor autorități de supraveghere a pieţei; și

2) asigurarea schimbului de informații.

Pentru a asigura schimb de informații au fost întreprinse următoarele acțiuni:

1) au fost aprobate:

1. Hotărârea Guvernului nr.1076/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de conlucrare între autoritățile de supraveghere a pieței şi Serviciul Vamal care stabilește modul şi mecanismele de conlucrare între autoritățile de supraveghere a pieţei şi organul vamal în vederea stabilirii mecanismului de control al produselor nealimentare pentru punerea acestora în liberă circulaţie. Notificarea este transmisă *prin utilizarea sistemelor informaţionale* şi conţine toate informațiile enumerate în anexa nr.1 la prezentul Regulament. Notificarea este semnată de către conducătorul organului vamal sau persoana împuternicită a organului vamal.

2. Hotărârea Guvernului nr. 637/2018 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat național de informare şi comunicare pentru supravegherea pieței. Proiectul are ca obiectiv punerea la dispoziția autorităților de supravegherea a pieței și a Serviciului Vamal a unui instrument de asistență în identificarea produselor nesigure sau neconforme puse la dispoziție pe piață sau care urmează a fi introduse pe piață. Sistemul informațional sprijină, în regim automatizat, măsurile de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare. Sistemul urmează să asigure autoritatea de coordonare a activităţilor de supraveghere a pieţei cu un instrument eficient și centralizat pentru monitorizarea activităților desfășurate şi măsurilor aplicate de autoritățile de supraveghere a pieţei în cooperare cu Serviciul Vamal pentru a asigura că produsele sunt conforme cu cerințele esențiale aplicabile sau că nu pun în pericol sănătatea, siguranța sau alte aspecte ce țin de protecția intereselor publice.

Pentru a asigura implementarea Conceptului sistemului informațional la prima etapă a fost elaborată Sarcina tehnică a Sistemului informațional automatizat național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței (în continuare – Sarcina tehnică) care specifică cerințele tehnice privind implementarea Sistemului informațional automatizat național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței (în continuare – SIANICSP). La etapa a doua urmează a fi desfășurate achiziții publice pentru selectarea companiei care să elaboreze softul programului sistemului. Sistemul informațional va sprijini, în regim automatizat, măsurile de supraveghere a pieţei în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare.

2. *Prevederi contradictorii ale cadrului normativ de reglementare a controlului de stat a activității de întreprinzător privind informarea agenților economic referitor la data desfășurării controalelor influențează eficiența sistemului de supraveghere a pieței național.*

Cadrul normativ relevant pentru supravegherea pieței în partea ce ține de planificarea controalelor privind respectarea cerințelor reglementărilor tehnice pentru produsele industriale/nealimentare puse la dispoziție pe piață este reprezentat de următoarele legi:

Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare - lege organică - care stabilește cadrul normativ necesar să garanteze că produsele nealimentare de pe piața nu pun în pericol consumatorii și lucrătorii, precum și protecția altor interese publice, cum ar fi mediul, securitatea și echitatea în comerț.

Monitorizarea și asigurarea respectării legislației depinde în primul rând de eficiența și eficacitatea controalele efectuate de autoritățile de supraveghere a pieței, care au obligația de a controla într-un mod „*proactiv*" produsele puse la dispoziție pe piață, și mod „*reactiv*" în baza informațiilor recepționate referitor la produse neconforme, sesizări, cazuri de accidente, etc.

Supravegherea pieței „*proactivă*" se efectuează în conformitate cu programele sectoriale, aprobate anual de către autoritățile de supraveghere a pieţei în domeniile lor de responsabilitate. Acesta include implementarea activităților de supraveghere a pieţei pentru o categorie sau mai multe categorii de produse, cu luarea în considerare a riscurilor pe care acestea le prezintă, și respectiv programele sectoriale care sunt publicate pe pagina web a autorității.

Programul sectorial de supravegherea pieţei, include obligatoriu informații privind categoria de produs care urmează a fi controlată după cum urmează: - cadrul normativ național; - descrierea produsului sau categoria; - tipul de monitorizare (*ex.*: control tematic); - motivația monitorizării (*ex.*: siguranța produselor, rezultatele controlului precedent); - monitorizarea activității (*ex.*: noile cerințe ale legislației, controlul documentelor, examinare vizuală: avertismente de siguranță, etc); - prioritate (*ex.*: medie, înaltă etc.); - *perioada (luna/trimestru/semestru)*; - dezvoltarea (extinderea, desfășurarea) și - rezultatele precedente sau inițiativele viitoare.

Conform prevederilor pct. 2 al **Hotărârii Guvernului nr. 1096/2017** pentru aprobarea cerințelor unificate privind elaborarea programelor de supraveghere a pieței**:** „**2.** Programul sectorial şi planul de control (elaborat conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător) sunt inter conexe, iar autoritățile de supraveghere a pieței vor ține cont la elaborarea planului de control de perioada şi grupele de produse din programul sectorial. La elaborarea programului sectorial pentru anul următor, autoritățile de supraveghere a pieței vor lua în considerare inclusiv rezultatele realizării planului de control pentru anul precedent şi modificările corespunzătoare a punctajului acordat în urma aplicării metodologiei de planificare a controlului de stat în baza analizei criteriilor de risc."

Legea nr.131/2012 privind controlul de stat a activității de întreprinzător reglementează aspecte legate de elaborarea și implementarea planurilor anuale de control:

- art. 8 alin. (1), „Organele de control sunt obligate să înregistreze în Registrul de stat al controalelor următoarele date: a) denumirea (numele) persoanei şi obiectului supuse controlului şi punctajul curent de risc atribuit; b) numărul şi data aprobării planului de control; c) numărul, *data şi ora emiterii delegației de control*; d) durata controlului; e) tipul controlului; f) scopul și aspectele care urmează să fie supuse controlului; g) data introducerii informației privind controlul efectuat.
- art. 15:

- alin.(4), „Organele de control nu sunt în drept să modifice ordinea controalelor planificate după înregistrarea şi publicarea planului controalelor şi/sau să efectueze controale *planificate în cazul în care acestea nu au fost incluse în plan*."

- alin.(6), „Persoanele care urmează a fi supuse controlului sânt expuse în planul controalelor în ordine descrescătoare a punctajului de risc, de la cel mai înalt grad de risc la cel mai scăzut, punctajul

fiind acordat în baza criteriilor de risc aprobate prin metodologia corespunzătoare. Planul indică, în scop informativ, pentru fiecare persoană, *trimestrul în care e preconizat controlul*.

- alin.(7), „Executarea planului controalelor trebuie să fie clară, previzibilă şi consecutivă. Organul de control este obligat să respecte ordinea de executare stabilită în plan."

➢ art. 18 alin.(1), „Organul de control *va expedia persoanei supuse controlului* un exemplar al delegației de control astfel încât între momentul primirii efective a exemplarului şi momentul începerii controlului *să treacă cel puțin 5 zile lucrătoare*, dar nu mai mult de 15 zile lucrătoare. … …"

Analizând normele acestor 2 legi prenotate constatăm următoarele:

a) aspecte comune:

- ambele legi prevăd efectuarea controalelor planificate (plan anual al controalelor conform Legii nr.131/2012 (PAC) și program sectorial anual pentru supravegherea pieței conform Legii nr.7/2016 (PSASP) și inopinate (conform petițiilor, sesizărilor, etc);

- PAC specifică: denumirea persoanei juridice şi obiectul supus controlului; trimestrul în care e preconizat controlul; s.a.

- PSASP specifică: produsul sau categoria produselor; perioada; ș.a.

b) diferențe:

- PAC nu specifică expres data planificată a controlului, dar legea obligă înmânarea delegației de control cu cel puțin 5 zile înainte de desfășurare controlului;

- PSASP nu specifică data concretă a controlului.

Agentul economic cunoaște perioada în care este planificat controlul, și suplimentar este informat cu cel puțin 5 zile despre data preconizată a controlului. PAC pentru un an întreg este complet inflexibil, iar personale juridice și perioada desfășurării controalelor sunt stabilite și obligatorii odată ce planul este publicat.

Astfel, din practică organelor de control referitor la efectuarea controalelor planificate, unii agenți economici se pregătesc din timp de controalele planificate, alții nu, considerând că cele 5 zile de la data înmânării delegației de control sunt suficiente pentru a se pregăti de un control. Alții întreprind diferite modalități de a se eschiva de la controlul planificat (prin refuzul de a primi delegația de control, sau schimbă denumirea firmei, adresa juridică și dacă nu coincide cu denumirea/adresa din PAC și din delegație, controlul nu poate fi efectuat, sau își sistează activitatea pe perioada controlului sau pur și simplu se închid pentru perioada respectivă, etc). Conform rapoartelor Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecția Consumatorilor doar în domeniul supravegherea pieței privind produsele nealimentare/servicii:

- în 2020 au fost planificate 245 controale. În 44 (18%) cazuri au fost inițiate controale planificate, însă la fața locului s-a constatat că agenții economici supuși controlului și-au suspendat activitatea (putem presupune că numărul mare se datorează perioadei de pandemie).

- în 2021 au fost planificate 272. În 36 (13,2%) cazuri controalele planificate nu au putut fi efectuate, deoarece agenții economici fie și-au suspendat activitatea inițiind activități de reparație, fie și-au schimbat adresa de amplasament indicată în plan, sau pe parcurs au transmis activitatea altui agent economic.

Mai mult ca atât Inspectoratul deține probe concludente în care agenții economici în cazul notificării cu delegația de control, își suspendă activitatea în scopul eschivării controlului (*prin notificarea electronică a administrației publice locale*), sau ascund produsele neconforme, periculoase, adică își pierd energia nu pe respectarea legislației privind conformitatea produselor ci pe eschivarea de răspundere.

Conform practicilor de planificare și efectuare a controalelor în domeniul supravegherii pieței în statele membre UE, autoritățile de supraveghere a pieței dezvoltă programe pe produse/categorii de produse asupra cărora se concentrează în următorii 2-3 ani. Produsele sunt selectate pentru control diferit de la un stat membru la altul, iar programul este publicat pe paginile web oficiale. Reuniunile/comunicările periodice ale autorităților de supraveghere a pieței din statele membre permit discutarea produselor suspecte țintă și un larg acord privind repartizarea sarcinilor pentru a evita suprapunerea anumitor produse.

Regulamentul (CE) nr.765/2008, Capitolul I, Art. 1, oferă doar un cadru privind controlul produselor. Totodată la nivelul UE nu există legislație specifică care stabilește expres procedura inițierii și efectuarea controalelor produselor industriale. În realitate implementarea programelor

generale pentru supravegherea pieței, ca un proces, s-a dezvoltat pe baza celor mai bune practici comune între statele membre.

Pe lângă programul general pentru supravegherea pieței bazat pe produse, fiecare stat elaborează un plan flexibil confidențial al inspecțiilor companiilor. Prin urmare, companiile nu au cunoștință în prealabil de momentul în care vor fi inspectate. Rezultatele fiecărei supravegheri sunt publicate trimestrial/semestrial/anual și sunt puse la dispoziția tuturor statelor membre.

Pentru a exclude aceasta incertitudine și pentru a asigura eficiența sistemului de supraveghere a pieței la cele mai bune practici ale statelor membre UE este necesar de preluat din Regulamentul (UE) 2019/1020, art.14 alin. (4) lit. d), una din competențele conferite autorităților de supraveghere a pieței : … … „(d) competența de a efectua inspecții la fața locului și controale fizice ale produselor, *fără a le anunța în prealabil*;"

Astfel la nivelul UE pentru domeniul supravegherii pieței se reglementează doar informarea agenților economici privind tematica controalelor (o categorie sau mai multe) și perioada (luna/trimestru/semestru) în care aceasta va avea loc. Considerăm că, preluarea acestei practici în cadrul normativ național va spori eficacitatea activității de supraveghere a pieței.

Subsidiar, în Republica Moldova există exceptări de la obligația informării prealabile a agenților economici din domeniul produselor alimentare privind data inițierii controalelor în cazul controalelor oficiale efectuate în temeiul Legii nr.50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislației privind hrana pentru animale şi produsele alimentare şi cu normele de sănătate şi de bunăstare a animalelor. Legea prenotată transpune Regulamentul (CE) nr.882/2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale şi produsele alimentare şi cu normele de sănătate animală şi de bunăstare a animalelor. Art.3 alin.(2) din Legea nr.50/2013 specifică expres „(2) Controalele oficiale se efectuează fără avertisment prealabil, cu excepția situațiilor precum auditurile, care necesită notificarea prealabilă a operatorilor din sectorul hranei pentru animale sau alimentelor." Iar art.1 alin.(6) din Legea nr.131/2012 prevede că, „(6) Pentru controlul efectuat în baza Legii nr.50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformităţii cu legislația privind hrana pentru animale şi produsele alimentare şi cu normele de sănătate şi bunăstare a animalelor, precum şi pentru controlul privind respectarea legislației din domeniul muncii, securității şi sănătății în muncă, nu se aplică prevederile art.18 alin.(1) din prezenta lege."

Practica de necomunicare a controalelor este menținută și în cadrul normativ UE după revizuirea cadrului normativ în domeniul controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor prin **adoptarea Regulamentului (UE) 2017/625** al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului **și de abrogare a Regulamentelor (CE)** nr. 854/2004 și (CE) **nr. 882/2004** ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale). Art.9 alin.(4) al Regulamentului (UE) 2017/625 prevede că, „*(4) Controalele oficiale* ***se efectuează fără notificare prealabilă,*** *cu excepția cazului în care această notificare este necesară și justificată în mod corespunzător pentru efectuarea controlului oficial. În ceea ce privește controalele oficiale la cererea operatorului, autoritatea competentă poate decide dacă controlul oficial trebuie efectuat cu sau fără notificare prealabilă. Controalele oficiale cu notificare prealabilă nu împiedică efectuarea de controale oficiale fără notificare prealabilă.*"

Monitorizarea și asigurarea respectării legislației depinde în primul rând de eficiența controalele efectuate de autoritățile de supraveghere a pieței, care au obligația de a controla într-un mod proactiv produsele puse la dispoziție pe piață. Astfel nu putem afirma despre eficiența activităților de control planificate în domeniul supravegherii pieței, deoarece cadrul normativ național (controlul activității de întreprinzător) aplică standarde duble pentru organele de control permițând în cazul

produselor alimentare inițierea controalelor fără avertisment prealabil, iar cazul produselor nealimentare obligarea comunicării datei inițierii controalelor.

Este de menționat, că societatea acceptă pozitiv rezultatele controalelor oficiale efectuate de ANSA și care au un răsunet enorm în cazul retragerii de pe piață a produselor alimentare neconforme. Aceste activități în mare măsură sunt datorate anume inițierii controalelor fără avertisment prealabil.

În cazul supravegherii pieței produselor nealimentare, nu se regăsesc astfel de cazuri răsunătoare, dat fiind faptul aplicării unui alt mecanism de planificare a controalelor.

De asemenea mecanismul de planificare a controalelor persoanelor juridice (controlul activității de întreprinzător), în special informarea despre data controlului, este în contradicție cu Legea nr.7/2016 care prevede că, sistemul de supraveghere a pieței şi programul sectorial de supraveghere a pieței asigură luarea de măsuri eficiente în legătură cu orice categorie de produse, la orice agent economic, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare.

Întrucât respectarea principiilor supravegherii pieței are o valoare inestimabilă în raport cu scopul Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și care permit autorităților de a executa competențele de investigare și de asigurare a aplicării legislație în mod direct, sub propria lor autoritate și urmărește conformitatea produselor și nu starea economică a agentului economic așa cum o sugerează Legea nr.131/2012.

Astfel este necesar de ajustat cadrul normativ național la practicile europene în domeniul supravegherii pieței și excluderea unei abordări unice pentru diferite domenii, fără a lua în calcul particularitățile acestora. Mai mult, urmare a obținerii statutului de țară candidat, pas definitoriu îndeplinit, în procesul de negocieri oficiale de aderare pentru 35 capitole, va fi supus examinării pe verticală capitolul 1 „Libera circulație a mărfurilor", supravegherea pieței fiind un element cheie.

3. *Asigurarea dezvoltării progresive a cadrului normativ național pentru sistemul de supraveghere a pieței în conformitate cu tendințele și obiectivele Uniunii Europene, şi transpunerea principiilor şi practicilor prevăzute în acquis-ul relevant al UE.*

Cadrul normativ orizontal privind supravegherea pieței în Republica Moldova a fost creat prin Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare (*în continuare* - Legea nr.7/2016) prin transpunerea capitolele I şi III a Regulamentului (CE) nr.765/2008 de stabilire a cerințelor de acreditare şi de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor (*în continuare* - Regulamentul (CE) nr.765/2008). Legea nr.7/2016 a intrat în vigoare la data de 26.02.2017.

O gamă largă de produse de consum nealimentar (cum ar fi jucării, telefoane mobile, aparate electrice, laptop-uri etc.) și produse industriale (de exemplu, mașini, echipamente sub presiune, măsurare instrumente, echipamente utilizate în atmosfere explozive etc.) vândute pe piața unică sunt supuse normelor comune ale UE privind siguranța publică, securitatea, protecția mediului, etc. Acest set de norme este denumit legislație tehnică de armonizare a Uniunii.

Regulamentul (CE) nr. 765/2008 a fost adoptat pentru a aborda lipsa de coerență în punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației tehnice de armonizare a Uniunii care la rândul său asigură libertatea circulației produselor nealimentare (denumite în continuare – „produse„) în cadrul UE. Prin urmare, scopul Regulamentului este de a se asigura că aceste produse sunt supuse controale adecvate efectuate de autoritățile publice, astfel încât, dacă se constată că sunt, de exemplu, periculoase pentru consumatorii, lucrătorii sau mediu ar putea fi scoase imediat de pe piața UE.

Evaluarea inițiată în 2017 a implementării Regulamentului (CE) nr.765/2008 la nivelul statelor membre UE a urmărit să înțeleagă în ce măsură au fost atinse aceste obiective. În plus, aceasta a analizat punerea în practică a regulamentului UE în statele membre și a evaluat piața produselor care intră în domeniul de aplicare a acestuia.[5] [6] [7]

Rezumatul evaluării a concluzionat că, regulamentul nu este pe deplin eficient în atingerea obiectivelor sale. În plus, acesta are un raport cost-eficacitate limitat din cauza realizării parțiale atât a obiectivelor preconizate, cât și a celor așteptate. Rezultate și impacturi așteptate, precum și din cauza

[5] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/mark_surv_swd_2017_469_p1.pdf ;

[6] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:33830bae-e4b1-11e7-9749-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_2&format=PDF

[7] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:33830bae-e4b1-11e7-9749-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_3&format=PDF)

faptului că atât resursele alocate pentru aplicarea regulamentului și activitățile conexe ne fiind corelate cu dimensiunea piețelor supravegheate. Nevoile abordate de regulament sunt încă relevante, deși există o serie de aspecte care ar putea pune sub semnul întrebării acest lucru, în special în ceea ce privește creșterea comerțului online și constrângerile bugetare la nivel național. În plus, domeniul de aplicare al regulamentului nu este pe deplin clar, iar dispozițiile sale privind supravegherea pieței suferă de o lipsă de specificitate. Acest lucru a permis diferite implementări la nivel național, ceea ce are un impact asupra nivelului de uniformitate și rigurozitate a supravegherii pieței și a controalelor în întreaga UE. În cele din urmă, coerența Regulamentului (CE) nr.765/2008 în ceea ce privește Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 privind siguranța generală a produselor (DSGP) și directivele sectoriale nu este simplă, ceea ce reduce claritatea cadrului general pentru supravegherea pieței.

Pentru soluționarea deficiențelor menționate a fost propus și adoptat cadrul nou general pentru supravegherea pieței în Uniunea Europeană - Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011, care stabilește:

- prevederi clare și uniforme aplicabile produselor nealimentare și operatorilor economici;
- cerințe (infrastructură, organizare, competențe juridice etc.) pentru a se asigura că supravegherea pieței poate face față aplicării legislației UE;
- proceduri simplificate de supraveghere a pieței pentru controlul produselor în interiorul UE și la frontierele acesteia (controlul importurilor);
- instrumente de coordonare a activităților desfășurate de organismele naționale de supraveghere din întreaga UE (de exemplu, forumuri de discuții, baze de date informatice și campanii comune de supraveghere a pieței)

Anexa I „Lista exhaustivă a legislației de armonizare a Uniunii" la Regulamentul (UE) 2019/1020 enumeră legislația Uniunii de armonizare (70 de acte juridice) care se află în domeniul de aplicare al supravegherii pieței. În linii mari, aceasta acoperă o serie de grupe de produse nealimentare, cum ar fi (*lista este neexhaustivă*):

- aparate electrice (LVD, EMC);
- mașini, ascensoare, aparate de gaz;
- echipamente sub presiune;
- jucării, echipament individual de protecție (EIP);
- reguli metrologice (MID, NAWID, preambalate, sticle ca recipiente de măsurare);
- autovehicule;
- echipamente radio;
- explozivi de uz civil și articole pirotehnice;
- produse pentru construcții;
- produse farmaceutice și dispozitive medicale, cosmetice;
- produse cu impact energetic (proiectare ecologică și etichetare energetică);
- produse chimice, detergenți;
- norme de mediu (niveluri de zgomot, emisii, strat de ozon);
- transport pe cablu si agrement;
- textile, încălțăminte, sticlă de cristal, etc.

Anexa nr.1 la AIR prezintă lista legislației de armonizare a Uniunii, cadrul normativ național care transpune aceasta legislație, autoritățile de reglementare și respectiv autoritățile de supraveghere a pieței.

Regulamentul se aplică **produselor**:

- reglementate de legislația UE de armonizare (și prevăzute în anexa I);
- importate în UE care nu sunt supuse legislației specifice.

Este posibil ca anumite produse să nu fie oferite spre vânzare consumatorilor din UE fără a avea un **operator economic** stabilit în UE:

- care să respecte declarațiile de conformitate și de performanță UE și să le pună la dispoziția autorităților, împreună cu documentația tehnică, atunci când li se cere;
- care să informeze autoritățile atunci când consideră că un produs prezintă un risc;

- care cooperează cu autoritățile, atunci când i se solicită, prin luarea de măsuri corective imediate – de la remedierea greșelii la rechemarea sau distrugerea produsului – dacă un produs este considerat neconform, și contribuie la eliminarea sau atenuarea riscurilor;
- al cărui nume și detalii de contact se află pe produs, pe ambalaj sau pe documentul însoțitor.

În conformitate cu art.173 alin.(1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice şi statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr.112/2014, prevede că:

„(1) Republica Moldova ia măsurile necesare pentru a asigura în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii în materie de reglementări tehnice, standarde, metrologie, acreditare, evaluarea conformității, sisteme corespunzătoare şi sistemul de supraveghere a pieței, şi se angajează să urmeze principiile şi practicile prevăzute în *acquis*-ul relevant al Uniunii."

Regulamentele Uniunii Europene nu au aplicabilitate directă în Republica Moldova. Pentru a asigura corelarea sistemului supravegherii pieței național cu cel al UE este necesar transpunerea Regulamentului (UE) 2019/1020 printr-o lege organică distinctă.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Problemele de eficiență a sistemului supravegherii pieței sunt în mare parte cauzate de un complex de factori care au la bază deficiențele cadrului de reglementare, abordările care nu sunt racordate la tendințele și practicile europene, precum și necesitatea de a ține pasul cu progresul tehnologic și noile practici în domeniu:

- cadrul normativ este slab dezvoltat, nu specifică clar și integral toate domeniilor/categoriilor de produse nealimentare, care cad sub incidența Legii nr.7/2016, nerespectarea transpunerii directe în legislația națională (reglementări tehnice care transpun legislația de armonizare) a directivelor/regulamentelor europene, aferente „Liberei circulații a mărfurilor"; nerespectarea principiului armonizării dinamice; și, nu în ultimul rând, lipsa reglementărilor tehnice naționale pentru unele domenii;
- nu sunt stabilite atribuțiile principale ale autorităților de reglementare în domeniul supravegherii pieței, cadrul instituțional pentru domeniul supravegherea pieței prevăzut de lege nu include toate autoritățile de reglementare și autoritățile de supraveghere a pieței;
- necesitarea ținerii pasului cu tehnologiile informaționale și la noi forme de comerț a produselor (on-line), la distanță, ș.a.;
- lipsa de corelare a cadrului normativ privind controlul de stat activității de întreprinzător în parte ce ține de planificarea controalelor și informarea despre inițierea controalelor cu practicile europene afectează sistemul național de supraveghere a pieței, scopul căreia este de a asigura că produsele plasate pe piață îndeplinesc cerințele esențiale și care oferă un nivel înalt de protecție a intereselor publice, precum sănătatea şi siguranța în general, sănătatea şi siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului şi securitatea;
- lipsa dezvoltării progresive a cadrului normativ național pentru sistemul de supraveghere a pieței în conformitate cu tendințele și obiectivele Uniunii Europene, şi transpunerea principiilor şi practicilor prevăzute în *acquis*-ul relevant al UE.

d) Descrieți cum a evoluat problema şi cum va evolua fără o intervenție

Necesitatea modificării Legii nr.7/2016 se datorează soluționării problemelor descrise la lit. a) și b) a compartimentului 1.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate şi identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici şi reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul normativ relevant pentru supravegherea pieței este reprezentat de următoarele legi și hotărâri ale Guvernului:

Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare;

Legea nr.422/2006 privind securitate generală a produselor;

Legea nr.102/2017 cu privire la dispozitivele medicale;

Legea nr.420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică;

Legea nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității;

Legea metrologiei nr.19/2016;

Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională;

Legea nr.131/2012 privind controlul de stat a activității de întreprinzător;

Codul vamal;

Hotărârea Guvernului nr. 964/2016 cu privire la Consiliul coordonator protecția consumatorilor și supraveghere pieței.

Hotărârea Guvernului nr. 1054/2016 cu privire la gradele de risc pentru produsele nealimentare şi criteriile de atribuire a acestora;

Hotărârea Guvernului nr.1076/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de conlucrare între autoritățile de supraveghere a pieței şi Serviciul Vamal;

Hotărârea Guvernului nr. 1116/2016 pentru aprobarea Regulamentului de funcționare a Sistemului de schimb rapid de informații privind produsele periculoase;

Hotărârea Guvernului nr. 1212/2016 cu privire la aprobarea Metodologiei privind evaluarea riscurilor în cazul produselor nealimentare destinate consumatorilor şi selectarea măsurilor corective;

Hotărârea Guvernului nr. 1096/2017 pentru aprobarea cerințelor unificate privind elaborarea programelor de supraveghere a pieței;

Hotărârea Guvernului nr. 637/2018 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat național de informare şi comunicare pentru supravegherea pieței;

Reglementările tehnice aprobate de Guvern, specificate în Anexa nr. la AIR.

Analiza lacunelor Legii nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare în raport cu Regulamentul (CE) nr. 765/2008 și Regulamentul (UE) 2019/1020 este prezentat în raportul „**Evaluarea lacunelor juridice în domeniul supravegherii pieței produselor nealimentare**” (*se anexează la AIR*) elaborat cu suportul proiectului UE „Sprijin pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de asociere și îmbunătățirea procesului de aproximare legală” (EuropeAid/139112/DH/SER/MD). Principalele constatări:

I. Legea nr.7/2016 în raport cu Regulamentului (CE) nr. 765/2008

Obiectul său principal este de a oferi un cadru pentru supravegherea pieței produselor pentru a se asigura că aceste produse îndeplinesc cerințe care asigură un nivel ridicat de protecție a intereselor publice, cum ar fi sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și securitatea.

Pentru aceste nevoi, legea respectă structura și conținutul Regulamentului (CE) nr. 765/2008, dar conține, de asemenea, numeroase „dispoziții naționale” care nu reprezintă o transpunere a normelor UE (de exemplu, principiile de bază „suplimentare” ale supravegherii pieței prevăzute la articolul 4).

Legea urmează îndeaproape normele UE în ceea ce privește: definițiile; cadrul de supraveghere și coordonare a pieței; măsurile de supraveghere a pieței; produsele care prezintă un risc grav; sistemul general de asistență pentru informații; controlul produselor care intră pe piață.

Aspecte discutabile ce țin de transpunerea Regulamentului (CE) nr.765/2008/CE:

- **Domeniul de aplicare al legii** acoperă doar parțial domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr.765/2008.

Legea nr.7/2016 include în art. 2 definiția termenului „produs” ca substanță, preparat sau bun, produs printr-un proces de prelucrare, altul decât produsele alimentare, hrana pentru animale, plantele și animalele vii, produsele de origine umană și produsele de origine vegetală ori animală care sunt direct legate de reproducerea lor viitoare. Această definiție urmează îndeaproape definiția termenului „produs” din art. 15 alin. (4) din Regulamentul(CE) nr.765/2008, care reglementează domeniul de aplicare al actului juridic.

Cu toate acestea, legea adițional definește domeniul său de aplicare în art. 1 alin. (5) al Legii nr.7/2016, în care este prevăzut că: „Prezenta lege nu se aplică:

a) produselor alimentare;

b) hranei pentru animale, plantelor și animalelor vii;

c) produselor de origine umană și produselor de origine vegetală și animală ce sunt direct legate de reproducerea lor viitoare;

d) substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora;

e) dispozitivelor medicale, dispozitivelor medicale implantabile active, dispozitivelor medicale pentru diagnostic in vitro;

f) produselor medicamentoase de uz uman și veterinar;

g) automobilelor, aeronavelor și echipamentelor din domeniul aeronautic;

h) serviciilor."

Acest lucru face ca domeniul de aplicare al legii să fie mult mai restrâns, deoarece nu există nici o îndoială că Regulamentul acoperă prin domeniul său de aplicare toate tipurile de dispozitive medicale și autovehicule.

- **Terminologia legii concepută pentru „noua abordare"**. Art. 1 alin. (2) din lege prevede că „Prezenta lege se aplică produselor din domeniile reglementate, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, pentru care există reglementări tehnice aplicabile ce transpun legislația comunitară de armonizare, precum și altor produse destinate să fie puse la dispoziție pe piață, pentru care există cerințe esențiale, prevăzute în reglementările tehnice aplicabile, cu excepția produselor specificate la alin. (5)".

Conceptul de „cerințe esențiale" este utilizat numai în așa-numita „nouă abordare" a legislației UE privind produsele, și nu este utilizat în „vechea abordare" a legislației. Acest lucru ar exclude „produsele chimice" din domeniul de aplicare al legii, ceea ce ar crea un domeniu de aplicare și mai restrâns al legii. Regulamentul de fapt se referă atât la reglementările privind produsele în „noua abordare", cât și în „vechea abordare".

- **Legea include norme privind „obligațiile operatorilor economici"**. La art. 12, legea reglementează „obligațiile operatorilor economici", cum ar fi:

a) interacțiunea dintre operatorii economici în cadrul măsurilor corective luate;

b) prezentarea documentației la cererea autorității de supraveghere a pieței;

c) obligațiile producătorilor (importatorilor);

d) obligațiile distribuitorilor.

Aceasta este o abatere importantă de la Regulament, care nu include astfel de obligații. „Obligațiile operatorilor economici" sunt reglementate de Decizia nr.768/2008/CE și de directivele sectoriale elaborate și adoptate după modelul deciziei menționate. Autoritatea de reglementare din Republica Moldova a transpus (parțial) Decizia nr.768/2008/CE în Legea nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității. Obligațiile prevăzute de lege reprezintă duplicarea obligațiilor prevăzute de Legea nr.235/2011, ceea ce poate duce la nesiguranța juridică cu privire la legea aplicabilă. Totodată, obligațiile menționate supra, sunt prezentate în reglementările tehnice, care transpun legislația comunitară.

Analiză mai detaliată a concordanței Legii nr.7/2016, a se vedea Anexa 1 „Examinarea dispozițiilor relevante ale Regulamentului (CE) nr. 765/2008, Regulamentului (UE) 2019/1020 și ale legislației Republicii Moldova privind supravegherea pieței în ceea ce privește produsele nealimentare" Anexa la raportul „Evaluarea lacunelor juridice în domeniul supravegherii pieței produselor nealimentare" *(se anexează la AIR).*

II. Analiza lacunelor legislației în raport cu Regulamentul 2019/1020

Astfel cum este descris în analiza reformei UE[8], care a fost finalizată în 2019, Regulamentul (UE) 2019/1020 oferă un conținut nou substanțial în comparație cu cel anterior – Regulamentul (CE) nr. 765/2008.

Conținutul prevăzut de articolele menționate mai jos (și care trebuie să fie transpuse) nu a făcut parte din Regulamentul (UE) 765/2008: Sarcinile operatorilor economici (art. 4), Reprezentantul autorizat (art. 5); Vânzările la distanță (art. 6); Informarea operatorilor economici (art. 8); Activități comune de promovare a conformității (art. 9); Desemnarea biroului unic de legătură (art. 10); Activitățile autorităților de supraveghere a pieței (art. 11); Strategia națională de supraveghere a pieței (art. 13); Recuperarea costurilor de către autoritățile de supraveghere a pieței (art. 15); - Instalațiile de testare ale Uniunii (art. 21); Sistemul de informare și comunicare (art. 34).

Nu numai că există o serie de articole suplimentare în noul regulament, dar se modifică și formularea articolelor care reglementează același subiecte ca articolele din Regulamentul (CE) nr. 765/2008. Lacuna juridică este, la prima vedere, mare, deoarece în 2019 au fost aduse modificări substanțiale normelor UE privind supravegherea pieței produselor.

Formularea modificată a articolelor echivalente din Regulamentul (CE) nr. 765/2008 și din Regulamentul (UE) 2019/1020, sunt prezentate în tabelul din Anexa la raportul „**Evaluarea lacunelor juridice în domeniul supravegherii pieței produselor nealimentare**” *(se anexează la AIR).*

Concluzii :

1. Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare a fost adoptată pentru a crea cadrul juridic pentru punerea în aplicare a capitolelor I și III din Regulamentul (CE) nr. 765/2008.

2. Legea conține unele dispoziții discutabile care se abat în mod semnificativ de la dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 765/2008 (de exemplu, domeniul de aplicare al legii, terminologia utilizată, dispoziții privind obligațiile operatorilor economici).

3. Regulamentul (UE) 2019/1020 a modificat în mod substanțial Regulamentul (CE) nr. 765/2008 pentru a consolida cadrul juridic referitor la supravegherea pieței produselor și pentru a adapta normele în funcție de evoluția tehnologică (comerțul electronic).

Urmare analizei, pentru a asigura alinierea cadrului normativ național la practicile UE în domeniul supravegherii pieței **se recomandă 2 opțiuni**:

1) modificarea Legii nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare, ca urmare a modificării normelor privind supravegherea pieței efectuate prin Regulamentul (UE) 2019/1020;

2) adoptarea unei legi noi prin transpunerea Regulamentului (UE) 2019/1020, deoarece modificările la nivelul UE pentru domeniul respectiv sunt numeroase și substanțiale.

Astfel reieșind din argumentele expuse mai sus se propune spre implementare opțiunea 2), și anume adoptarea unei legi noi – Legea privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul general este de a îmbunătăți funcționarea pieței prin creșterea gradului de conformitate cu reglementările tehnice și, în schimb, prin reducerea numărului de produse neconforme de pe piața. În acest context, obiectivele specifice ale acestei inițiative sunt:

- atingerea principiilor și a obiectivelor politicii de stat în domeniul supravegherii pieței;
- consolidarea protecției intereselor publice, prin reducerea numărului de produse neconforme de pe piața și asigurarea unor condiții de concurență echitabile între agenții economici, oferind un cadru pentru supravegherea pieței și a controalelor produselor;
- asigurarea dezvoltării progresive și implementarea în mod corespunzător a cadrului normativ național pentru sistemul de supraveghere a pieței în conformitate cu tendințele și obiectivele Uniunii Europene.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea constă în a păstra sistemul existent de supravegherea a pieței, de a nu modifica Legea nr.7/2016 , care practic va menține un nivel ridicat de produse neconforme cu cerințele reglementărilor tehnice. În cazul inacțiunii din partea statului, aceasta va avea ca rezultat stagnarea îmbunătățirii domeniului de supraveghere a pieţei care se va evidenția prin:

- menținerea opiniei că statul nu poate să asigure că produsele plasate pe piaţă sunt sigure sau conforme cu cerințele reglementărilor tehnice;
- domeniul de aplicare al legii va acoperi doar parțial domeniul de aplicare prevăzut de actul normativ european. Astfel unele domenii/ categorii de produse ne vizate de lege vor rămâne în continuare în afara domeniului legii.
- Legea nr.7/2016 reglementează unele „obligații ale operatorilor economici” care practic dublează obligațiile agenților economici prevăzute de Legea nr.235/2011, ceea ce poate duce la nesiguranța juridică cu privire la legea aplicabilă.
- neperfecționarea sistemului de supraveghere a pieţei va duce la apariția unor bariere netarifare în circuitul produselor;
- lipsa unei conlucrări sistemice şi permanente în cadrului sistemului de supraveghere a pieţei.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea novațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II constă în elaborarea și aprobarea unei legi noi - Legea privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, care va transpune Regulamentul (UE) 2019/1020. Principalele prevederi:

- se extinde domeniul de aplicare de la 27 domenii care sunt în prezent la 70 de domenii/categorii de produse. Lista acestora, reglementărilor tehnice, autorităților de reglementare și de supraveghere a pieței se aprobă de Guvern;

- sunt stabilite norme și proceduri pentru agenții economici cu privire la produsele care fac obiectul anumitor reglementărilor tehnice și stabilește un cadru de cooperare a autorităților de supraveghere a pieței cu agenții economici. Proiectul lărgește lista agenților economici responsabili de punerea la dispoziție a produselor pe piață, astfel pe lângă producător, importator, reprezentantul autorizat se completează cu *furnizorul de servicii de logistică* care în cazul în care nu niciun agent economic (producător, importator, reprezentantul autorizat) nu este înregistrat în RM, îndeplinește sarcinile stabilite de lege în calitate de agent economic. Legea obligă de asemenea indicarea pe produs sau pe ambalajul acestuia, colet sau în documentul de însoțire numele ale agentului economic, denumirea comercială înregistrată sau marca înregistrată și datele de contact, inclusiv adresa poștală

- se propune o mai mare asistență și cooperare cu agenții economici. Urmează a fi furniza online informații agenților economici informații privind punerea în aplicare a reglementărilor tehnice în temeiul legii;

- strategia națională de supraveghere a pieței (strategie) se elaborează cel puțin o dată la patru ani. Obiectivul acestea este promovarea abordării coerente, comprehensive și integrate a supravegherii pieței și asigurarea aplicării reglementărilor tehnice. La elaborarea strategiei se iau în considerare toate sectoarele care intră sub incidența reglementărilor tehnice și toate etapele lanțului de aprovizionare al produsului, inclusiv importurile și lanțurile de aprovizionare digitale.

- în scopul coordonării, schimb de informații și cooperări între autoritățile de supraveghere a pieței, inclusiv și cu organul vamal, se desemnează Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare în calitate de Biroul Unic de Legătura. Atribuțiile principale ale biroului unic de legătura: a) prezintă poziția coordonată ale autorităților de supraveghere a pieței și ale Serviciului Vamal cu privire la realizările supravegherii pieței produselor; b) informează publicul și părțile interesate, precum și organizațiile internaționale cu privire la realizările supravegherii pieței și la strategia națională de supraveghere a pieței în domeniu; c) dezvoltă și menține Sistemul național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței, s.a.;

- autoritățile de supraveghere a pieței, pe baza analizei riscurilor pentru produsele puse în liberă circulație, întocmesc și adoptă listele de verificare care stabilesc criteriile de referință și procedurile de supraveghere a pieței pentru categoriile de produse

De asemenea legea noua urmează să stabilească prevederi ne reglementate în cadrul normativ actual: - sarcinile operatorilor economici; - reprezentantul autorizat; - vânzările la distanță; - informarea operatorilor economici; - activități comune de promovare a conformității; - desemnarea biroului unic de legătură; - activitățile autorităților de supraveghere a pieței; - strategia națională de supraveghere a pieței; - recuperarea costurilor de către autoritățile de supraveghere a pieței; - laboratoare de testare; - sistemul de informare și comunicare.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

O altă alternativa ar fi ajustarea întregului cadru normativ conex supravegherii pieței: Legii nr.7/2016 și a altor legi și a reglementărilor tehnice. Considerăm că nu este relevant deoarece nu este posibil de modificat toate legile speciale și reglementările tehnice care reglementează produsele vizate de proiect.

Considerăm că importanța opțiunii recomandate propuse la lit. b) prevalează față de opțiunile (lit. a) „a nu face nimic” și alternativă (lit. c).

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efectele pozitive a stării actuale:

- stabilirea clară a autorităților de supraveghere a pieţei şi domeniilor de competentă acestora în domeniile armonizate;
- la planificare controalelor şi aplicarea măsurilor corective de către autoritățile de supraveghere a pieţei se șine seamă de evaluare a riscurilor;
- micșorarea numărului controalelor efectuate la un agent economic;
- excluderea dublării controalelor efectuate de către autoritățile de supraveghere a pieţei a tipurilor de produse.
- Efectele negative a stării actuale:
- ne stabilirea clară a domeniilor (listă incompletă) și respectiv a autorităților de supraveghere a pieței. În înțelegerea autorităților doar cele 27 domenii (indicate în alege) șin de domeniul respectiv;
- autorităților de reglementare de fapt nu recunosc ca au tangență directă cu supravegherea pieței;
- conlucrarea autorităților de supraveghere cu Serviciul Vamal va rămâne de fapt doar nivel de declarații;
- lipsa competențelor autorităților de supraveghere a pieței ce șine de controlul produselor comercializate on-line.

b[1]) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Beneficii:

- majorarea ponderii pe piață a produselor industriale care respectă normele stabilite în reglementarile tehnice aplicabile;
- acoperirea integrală a domeniilor/categoriilor de produse care trebuie să intre în domeniul supravegherii pieței;
- cadrul instituțional corespunzător domeniilor/categoriilor de produse care intră în domeniul supravegherii pieței;
- ajustarea competențelor autorităților de supraveghere a pieței la noi forme de comerț a produselor (on-line)/ la distanță, cu tehnologiile informaționale.
- asigurarea unei conlucrării active între autoritățile de supraveghere a pieței la nivel național și transfrontalier, inclusiv și cu organul de control la frontieră;
- asigurare eficienței sistemului de supraveghere a pieței național, datorită eliminării contradicțiilor a cadrului normativ de reglementare privind controlul de stat a activității de întreprinzător
- cadrul normativ național pentru sistemul de supraveghere a pieței alineat principiilor şi practicilor prevăzute în acquis-ul relevant al UE.

Costuri:

Costuri directe privind implementarea proiectului pentru țin de costurile operaționale pentru funcționarea Biroului unic de legătura.

Conform proiectului Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor se desemnează în calitate de Biroul unic de legătura. Astfel pentru asigurarea executării competențelor Biroului unic de legătura în domeniul supravegherii pieței se propune suplinirea Direcției supravegherea pieței din cadrul ISSPNPC cu 3-5 unități de personal. Cheltuielile necesare pentru crearea și menținerea respectivei subdiviziuni includ: cheltuielile de personal (salariu) și asigurarea cu spațiu, echipamentul necesar activității, s.a.

1. Calcul estimativ privind cheltuielile de personal pentru o unitate de personal

Salariul de bază conform schemei de încadrare pentru funcția de specialist principal, clasa III, valoarea de referința 1900 – 7087,0 lei

1. Sporul de performanță – 708,7 lei
2. Sporul pentru grad de calificare – 250,0 lei

TOTAL: Fondul lunar de retribuire = 8045,7 lei .

3. Contribuții de asigurări sociale – 8045,7 lei *29% = 2333,25 lei.

8045,7 * 12 luni = 96548,4 lei

2333,25 lei * 12 luni = 27999,0 lei

Total: 124547,4 lei/anual pentru 1 unitate de specialist principal.

2. Calcul estimativ pentru asigurarea cu spațiu, echipamentul necesar activității a 5 un. de personal:

5 calculatoare x 15 000 lei = 75000,0 lei
1 imprimată multifuncțională x 7000,0 lei = 7000,0 lei
5 mese de birou x 3500,0 lei = 17500,0 lei
5 fotolii de birou x 2000,0 lei = 10000,0 lei
2 dulapuri pentru documente x 4500,0 lei = 9000,0 lei

Chiria (*conform formulei Pai* $= Tb\ (1+K_1+K_2+K_3)*K_4*S$) pentru 2 birouri a câte 18,0 m^2 x 208,5 lei/m^2 = 7506,0 lei lunar x 12 luni = 90072,0 lei/anual.

Calculul aproximativ al serviciilor comunale pentru suprafața de 18 m^2 –500 lei x 12 luni =10800,0 lei.

Total: 219372,0 lei cheltuieli pentru întreținere

TOTAL pentru subdiviziune: 622737 (124547,4 x 5) + 219372,0=**842109,0 lei**

Este de menționat că mijloacele financiare menționate, urmează a fi preconizate în bugetul de stat pentru anul 2023, în vederea alocării mijloacelor financiare suplimentare în bugetul Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, precum și prin Strategia sectorială de cheltuieli CBTM 2024-2026 pe sectorul infrastructurii calității și protecției consumatorilor (Program 50: Servicii generale economice și comerciale, *Subprogram 5008: Protecția drepturilor consumatorului*)

b[2]) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reieșind din prevederile legislației aplicabilă în vigoare, nu au fost analizate opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Toate prevederile noi din proiectul propus nu prezintă riscuri esențiale.
Prevederile proiectului nu implică costuri majore pentru agenții economici.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

În urma analizei opțiunii recomandate nu au fost identificate riscuri majore care ar putea duce la eșecul intervenției sau la efecte negative în general.

<u>Concluzie</u>

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

După analiza costurilor și beneficiilor opțiunii recomandate se constată că domeniul de aplicare și dispozițiile rămân practic neschimbate, ceea ce înseamnă că proiectul propus implică impacturi minore. Având în vedere că este dificil de generat date cantitative cu privire la oricare dintre impacturile specifice, numai evaluarea calitativă a fost posibilă, care a demonstrat impacturi relativ mici ale opțiunii preferate.

5. Implementarea şi monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Necesită modificarea cadrului normativ:
Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității antreprenoriale;
Codul contravențional nr.218-XVI din 24.10.2008;
Legea nr.143/2014 privind regimul produselor pirotehnice;
Legea nr. 102/2017 cu privire la diapozitivele medicale;

Legea nr.277/2018 privind substanțele chimice;

elaborarea și aprobarea reglementarilor tehnice domeniile/categoriile de produse pentru care nu există reglementări tehnice și actualizarea/modificarea reglementărilor tehnice în vigoare.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Implementarea prezentului proiect va fi monitorizat de către Ministerul Economiei, în calitate de indicatori de performanță fiind:

- numărul și ponderea de loturi de produse neconforme;
- numărul petițiilor/ sesizărilor referitor la produsele neconforme;
- numărul măsurilor restrictive și sancțiunilor aplicate în privința loturilor de produse neconforme;
- asigurarea cadrului normativ (elaborarea și actualizarea reglementărilor tehnice) pentru toate domeniile/categoriile de produse prevăzute de lege.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată şi evaluată opțiunea

Indicatorii de performanță vor fi prezentați anual conform rapoartelor anualele privind activitățile de supravegherea pieței de către autocrațiile de supraveghere a pieței stabilite de lege.

Monitorizarea performanței va fi efectuată prin analiza indicatorilor de performanță și întocmirea raportului anual de către Ministerul Economiei.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Luând în considerare relațiile juridice reglementate de proiect se poate determina mai multe grupuri de interese de bază:

1) autoritățile de reglementare: Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor;

2) autoritățile de supraveghere a pieței: Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice şi Tehnologia Informație, Agenția Navală, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Serviciul Vamal;

3) asociațiile mediului de afaceri: Asociația Businessului European (EBA), Camera de Comerț Americană în Moldova (AmCham Moldova);

4) Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Procesul de consultanță se bazează pe câteva metode:

- interacțiunea autorii proiectului şi AIR cu reprezentanții grupurilor de interese;
- cercetarea informației din sursele media disponibile fiind prezentate pe paginile web oficiale ale autorităților de supraveghere a pieței, etc.;
- consultarea indirectă cu persoanele interesate prin publicarea proiectului şi a unei note succinte pe pagina web a Ministerului Economiei.

Va fi solicitată examinarea analizei preliminare a impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului de către: autoritățile de reglementare și de supraveghere a pieței menționate la compartimentul 6 lit. a) subpct.1) și 2).

Ulterior, AIR a va fi prezentat spre examinare Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, conform prevederilor stabilite în Hotărârea de Guvern nr.23/2019.

Proiectul actului normativ împreună cu AIR va fi transmis pentru examinare în cadrul ședinței Secretarilor generali de Stat pentru înregistrarea proiectului la Cancelaria de Stat și, în cazul susținerii, lansării consultării publice oficiale. Totodată proiectul și AIR urmează a fi publicate pe pagina web a ME și portalul particip.gov.md.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului şi/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Pozițiile entităților consultate referitor la proiectul AIR-ului:

1) autoritățile de reglementare:

Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, susține Opțiunea II din Analiza de Impact a proiectului prenotat, care constă în elaborarea și aprobarea unei legi noi, privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, care va transpune integral Regulamentul (UE) 2019/1020, extinde lista categoriilor de produse care cad la moment sub incidența Legii nr.7/2016 și va ajusta cadrul normativ național la cele mai bune practici în domeniul supravegherii pieței.

Ministerul Afacerilor Interne a venit cu propuneri și obiecții la proiectul legii privind supravegherea pieței și conformitatea produselor anexa la AIR.

Ministerul Mediului comunică despre lipsa de obiecții și recomandări.

2) autoritățile de supraveghere a pieței:

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor, specifică de principiu că nu are obiecții asupra noilor principii de supraveghere a pieței, întrucât prin proiect se urmărește modalități eficace de a garanta că pe piață nu sunt introduse produse nesigure sau periculoase cu anumite excepții.

Suplimentar, potrivit pct. 5 din Nota informativă a proiectului „Fundamentarea economico-financiară. La implementarea proiectului, nu este necesară instituirea unor noi structuri, angajarea personalului adițional, respectiv nu vor fi necesare careva cheltuieli din bugetul de stat.

În acest context, dorim să ne exprimăm îngrijorarea în partea ce tine de implementarea noii legi, mai ales prin desemnarea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (ISSPNPC) în calitate de Birou unic de 1egătură, și responsabil de dezvoltarea și menținerea sistemului informațional național de informare şi comunicare pentru supravegherea piețe, fără a interveni cu anumite modificări în cadrul normativ relevant în partea ce ține de numărul de personal și nivelul de salarizare a acestuia, deoarece ISSPNPC se confruntă cu un șir de probleme care se acutizează in ultima perioadă din cauza crizei resurselor umane,

Astfel, a devenit deja imposibilă atragerea în cadrul ISSPNPC a specialiștilor calificați în domeniile de competență, inclusiv cu cunoștințe avansate în domeniul IT, dar și a limbii engleze (absolut necesare pentru implementarea activităților Biroului unic de legătură), deoarece salariul mediu al unul inspector, persoana antrenată nemijlocit în activități de control și supraveghere pieței constituie 6500,00 lei.

Mai mult ca atât, prin art. 27 alin. (2^1) al Legii nr.105/2003 cu privire la protecția consumatorilor, Inspectoratul este autoritatea administrativă care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor, având statut de punct de contact național, iar potrivit art.33^1 alin.(4) al aceeași legi, inspectoratul este desemnat în calitate de birou unic de legătura în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecția consumatorilor.

Toate aceste atribuții necesită a fi realizate in mod corespunzător, însă numărul insuficient de angajați profesioniști responsabili de implementarea cadrului normativ, creează premise pentru neîndeplinirea productivă a responsabilităților atribuite, chiar și cu riscul comiterii anumitor erori.

Agenția pentru Supraveghere Tehnică, comunică despre avizarea pozitivă a proiectului analizei de impact.

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice şi Tehnologia Informație, comunică despre lipsa de obiecții și recomandări.

Agenția Navală, comunică lipsă de obiecții și propuneri, și reiterează că până în prezent, proiectul hotărârii Guvernului cu privire la ambarcațiunile de agrement nu a fost elaborat și aprobat, or conform Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului 1472/2016 (Termenul de realizare a măsurii și termenul de implementare potrivit Acordului de Asociere a fost trimestrul IV, anul 2018, responsabil Ministerul Economiei și Infrastructurii).

Inspectoratul pentru Protecția Mediului a venit cu propuneri de completare/concretizare în anexa nr.1 a gripelor de produse, de completat cu actele normative naționale ți de stabilit atribuțiile autorităților de supraveghere a pieței să corespundă atribuțiile stabilite în legislația națională. Menționând prevederile HG nr.548/2018 cu privire la organizare și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, misiunea IPM este exercitarea controlului şi supravegherii de stat asupra actelor normative în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor natural la întreprinderi, instituții, organizații, cu orice tip de proprietate ți formă juridică de organizare, cât ți prevenirea, contracararea cazurilor de încălcare a legislației privind protecția mediului și utilizare rațională a resurselor natural.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categorii de impact	**Punctaj atribuit**		
	Opțiunea propusă	*Opțiunea alterativă 1*	*Opțiunea alterativă 2*
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	+1		
fluxurile comerciale și investiționale	+1		
competitivitatea afacerilor	+1		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+1		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	-1		
cadrul instituțional al autorităților publice	+1		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	+1		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	+1		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+1		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+1		
calitatea aerului	+1		

calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	+1		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	+1		
consumul și producția durabilă	+1		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	+1		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic", în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b[1]) și, după caz, b[2]), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

1. Lista domeniilor/categoriilor de produse conform legislației de armonizare a Uniunii, cadrul normativ național de reglementare și autoritățile de reglementare și de supraveghere – 4 file;
2. Raportul „Evaluarea normelor privind supravegherea pieței produselor nealimentare în Republica Moldova" – 33 file;

Anexa nr.1 la AIR

LISTA
domeniilor/categoriilor de produse conform legislației de armonizare a Uniunii, cadrul normativ național de reglementare și autoritățile de reglementare și de supraveghere

Nr. d/o	Domeniul	Cadrul normativ național	Autoritatea de reglementare	Autoritatea de supravegherea pieței	Legislației de armonizare a Uniunii
Lista legislației de armonizare					
1	Cerinţe minime pentru comercializarea produselor pentru construcţii	HG nr. 913/2016	MIDR	AST	Regulamentul (UE) nr. 305/2011
2	Echipamente individuale de protecţie	HG nr. 108/2022	ME	ISSPNPC	Regulamentul (UE) 2016/425
3	Aparate consumatoare de combustibili gazoși	HG nr. 109/2022	ME	AST	Regulamentul (UE) 2016/426
4	Zgomotul emis de echipamentele utilizate în exterior	Nu a fost transpusă			Directiva 2000/14/CE
5	Maşini industriale	HG nr. 130/2014	MIDR	AST	Directiva 2006/42/CE

6	Siguranţa jucăriilor	HG nr.808/2015	ME	I SSPNPC	Directiva 2009/48/CE
7	Cerinţe în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic	HG nr. 750 din 13.06.2016	MIDR		Directiva 2009/125/CE
8	Ambalajele și deșeurile de ambalaje	Legea nr. 209/2016 HG nr. 561/2020	MM	IPM	Directiva 94/62/CE
9	Articole pirotehnice	Legea nr.143/2014	MAI	Inspectorat ul General pentru Situații de Urgenţă	Directiva 2013/29/UE
10	Ambarcațiuni de agrement și motovehiculele nautice	Nu a fost transpusă	MIDR	Agenția Navală	Directiva 2013/53/UE
11	Recipiente simple sub presiune	HG nr. 368/2015	MIDR	AST	Directiva 2014/29/UE
12	Compatibilitatea electromagnetică a echipamentelor	HG nr. 807/2015	ME	ISSPNPC	Directiva 2014/30/UE
13	Aparate de cântărit neautomate	HG nr.267/2014	ME	ISSPNPC	Directiva 2014/31/UE
14	Mijloace de măsurare	HG nr. 408/2015	ME	ISSPNPC	Directiva 2014/32/UE
15	Echipamente și sistemele de protecție destinate utilizăriii în medii potențial explozive	HG nr. 1407/2016	MAI	AST	Directiva 2014/34/UE
16	Echipamente electrice destinate utilizăriii în cadrul unor anumite limite de tensiune	HG nr. 745/2015	ME	ISSPNPC	Directiva 2014/35/UE
17	Echipamente radio	HG nr. 208/2022	MIDR	ANRCETI	Directiva 2014/53/UE
18	Echipamente sub presiune	HG nr. 1333/2016	MIDR	AST	Directiva 2014/68/UE
19	Sticla cristal	Ordinul Agenției Construcții și Dezvoltare a Teritoriului nr. 73/2006	MIDR	AST	Directiva 69/493/CEE
20	Nivelul de zgomot admis și la sistemul de evacuare al autovehiculelor	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Directiva 70/157/CEE
21	Sticlele utilizate ca recipiente de măsurare	Nu a fost transpusă	ME	ISSPNPC	Directiva 75/107/CEE
22	Generatoare de aerosoli	Nu a fost transpusă	MM	IPM	Directiva 75/324/CEE
23	Preambalarea, în funcție de masă sau volum, a anumitor produse preambalate	Nu a fost transpusă	ME	ISSPNPC	Directiva 76/211/CEE
24	Unitățile de măsură	Nu a fost transpusă	ME		Directiva 80/181/CEE
25	Cerințe de randament pentru cazanele noi de apă caldă cu combustie lichidă sau gazoasă	HG nr.428/2009	MIDR	AST	Directiva 92/42/CEE
26	Etichetarea materialelor folosite la producerea principalelor componente ale articolelor de încălțăminte destinate vânzării către consumatori	Ordinul Ministerului Economiei nr. 147/2007	ME	ISSPNPC	Directiva 94/11/CE

27	Calitatea benzinei și a motorinei	HG nr.1116/2002	MIDR	ISSPNPC	Directiva 98/70/CE
28	Dispozitive medicale pentru diagnostic in vitro	Legea nr.102/2017 cu privire la dispozitivele medicale	MS	ANSP	Directiva 98/79/CE
29	Vehicule scoase din uz	Proiectul Regulamentului privind gestionarea vehiculelor scoase din uz (**număr unic 13/MM/2022**)	MM	IPM	Directiva 2000/53/CE
30	Îngrășămintele	Nu a fost transpusă	MAIA	ANSA	Regulamentul (CE) nr.2003/2003
31	Detergenții	Lege nr.277/2018	MM	IPM	Regulamentul (CE) nr.648/2004
32	Poluanții organici persistenți	Nu a fost transpusă	MM	IPM	Regulamentul (CE) nr.850/2004
33	Limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele și lacuri și în produsele de refinisare a vehiculelor	HG nr. 914/2020	MM	IPM	Directiva 2004/42/CE
34	Omologarea autovehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare a acestora	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Directiva 2005/64/CE
35	Emisiile provenite de la sistemele de climatizare ale autovehiculelor	HG nr. 1242/2016	MM	IPM	Directiva 2006/40/CE
36	Baterii și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori	Legea nr.277/2018 HG nr.586/2020	MM	IPM	Directiva 2006/66/CE
37	Înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice	Legea nr.277/2018/	MM	IPM	Regulamentul (CE) nr.1907/2006 (REACH)
38	Omologarea de tip a autovehiculelor în ceea ce privește emisiile provenind de la vehiculele ușoare pentru pasageri și de la vehiculele ușoare comerciale	Nu a fost transpusă	MIDR	IPM	Regulamentul (CE) nr. 715/2007
39	Normele privind cantitățile nominale ale produselor preambalate	Nu a fost transpusă	ME	ISSPNPC	Directiva 2007/45/CE
40	Clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor	Legea nr.277/2018	MM	IPM	Regulamentul (CE) nr. 1272/2008
41	Omologarea de tip a autovehiculelor în ceea ce privește protecția pietonilor și a altor utilizatori vulnerabili ai drumurilor	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Regulamentul (CE) nr. 78/2009

42	Omologarea de tip a autovehiculelor pe bază de hidrogen	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Regulamentul (CE) nr. 79/2009
43	Dispozițiile comune pentru mijloacele de măsurare și metodele de control metrologic	Nu a fost transpusă	ME	ISSPNPC	Directiva 2009/34/CE
44	Omologarea de tip a autovehiculelor și a motoarelor cu privire la emisiile provenite de la vehicule grele (Euro VI) și accesul la informații privind repararea și întreținerea vehiculelor	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Regulamentul (CE) nr. 595/2009
45 (69)	Cerințe de omologare de tip pentru siguranța generală a autovehiculelor, a remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate care le sunt destinate	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Regulamentul (CE) nr. 661/2009
46	Substanțe care diminuează stratul de ozon	Legea nr.852/2002	MM	IPM	Regulamentul (CE) nr. 1005/2009
47	Etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri esențiali	HG nr.685/2018	MIDR	ISSPNPC	Regulamentul (CE) nr. 1222/2009
48	Produse cosmetice	HG nr.1207/2016	MS	ANSP	Regulamentul (CE) nr. 1223/2009
49	Etichetarea ecologică	Nu a fost transpusă	MM		Regulamentul (CE) nr. 66/2010
50	Echipamente sub presiune transportabile	HG nr.1094/2017	MIDR	AST	Directiva 2010/35/UE
51	Restricții de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice	Legea nr.277/2018	MM	IPM	Directiva 2011/65/UE
52	Denumirea fibrelor textile și etichetarea corespunzătoare și marcarea compoziției fibroase a produselor textile	Ordinul ME nr. 61/2007	MIDR	ISSPNPC	Regulamentul (UE) nr. 1007/2011
53	Utilizarea produselor biocide	HG nr.344/2020	MS	ANSP	Regulamentul (UE) nr. 528/2012
54	Deșeuri de echipamente electrice și electronice	HG nr. 12/2018	MM	IPM	Directiva 2012/19/UE
55	Omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele agricole și forestiere	Nu a fost transpusă	MAIA		Regulamentul (UE) nr. 167/2013
56	Omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele cu două sau trei roți și pentru cvadricicluri	Nu a fost transpusă	MIDR	IPM	Regulamentul (UE) nr. 168/2013
57	Controlul explozivilor de uz civil	HG nr.1324/2006	MAI	AST	Directiva 2014/28/UE

58	Ascensoare și componente de siguranță pentru ascensoare	HG nr.8/2016	MIDR	AST	Directiva 2014/33/UE
59	Fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe	Legea nr.278/2007	MS	ANSP	Directiva 2014/40/UE
60	Echipamente maritime	Nu a fost transpusă	MIDR	Agenția Navală	Directiva 2014/90/UE
61	Gaze fluorurate cu efect de seră	HG nr.483/2019	MM	IPM	Regulamentul (UE) nr. 517/2014
62	Nivelul sonor al autovehiculelor și al amortizoarelor de zgomot de înlocuire	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Regulamentul (UE) nr. 540/2014
63	Instalații pe cablu	HG nr.518/2022	MIDR	AST	Regulamentul (UE) 2016/424
64	Cerințe referitoare la limitele emisiilor de poluanți gazoși și de particule poluante și omologarea de tip pentru motoarele cu ardere internă pentru echipamentele mobile fără destinație rutieră	Nu a fost transpusă	MIDR	ANTA	Regulamentul (UE) 2016/1628
65	Dispozitive medicale	Nu a fost transpusă	MS	ANSP	Regulamentul (UE) 2017/745
66	Dispozitive medicale pentru diagnostic in vitro	Nu a fost transpusă	MS	ANSP	Regulamentul (UE) 2017/746
67	Mercur	Nu a fost transpusă	MM	IPM	Regulamentul (UE) 2017/852
68	Etichetarea energetică	HG nr. 1003/2014 transpune Directiva 2010/30/UE	MIDR	ISSPNPC	Regulamentul (UE) 2017/1369
69	Omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și ale sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective	Nu a fost transpusă	MIDR	ISSPNPC	Regulamentul (UE) 2018/858
70	Norme comune în domeniul aviației civile	Nu a fost transpusă	MIDR	Autoritatea Aeronautică Civilă	Regulamentul (UE) 2018/1139